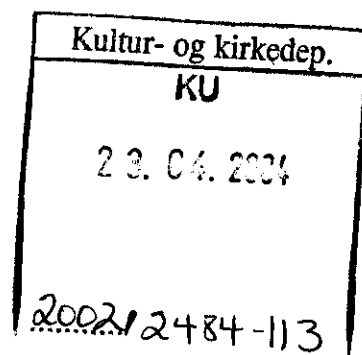

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Vår saksbehandler/tlf.
Bernt-Erik Heid, 22 03 93 92

Vår ref.
2004/00190
Deres ref.
2002/2484 KU/KU3
IE:ksl

Oslo,
20.04.2004

Omdanning av Norsk språkråd - høringsuttalelse

Vi viser til brev 20.1.2004 med invitasjon til å komme med innspill i forbindelse med den forestående omdanningen av Norsk språkråd.

Forskningsrådet har vurdert saken ut fra høringsdokumentene og de andre dokumentene det er vist til. Utgangspunktet er Rådets posisjon som et forvaltningsorgan med svært variert kontaktflate, ikke bare med forskningsinstitusjoner og academia generelt, men også med næringslivet og andre forvaltningsorganer. Rådet har også, i økende omfang, kontakt og samarbeid internasjonalt, og kommunikasjon og informasjon utad er høgt prioriterte oppgaver.

Generelt vil vi gi tilslutning til at den nye institusjonen må settes i stand til å arbeide med tyngde for økt språkbevissthet og mer vitalitet i den språkpolitiske debatten. Vi ser verdien i at man får økt fokus på overordnede spørsmål med brei opplutning, mens mer konkret språklig rettleiing blir innarbeidd som *en del* av institusjonens arbeidsfelt. Videre mener Forskningsrådet også det er viktig å se et økt norsk engasjement i sammenheng med de utredningene som nylig er laget i Sverige og Danmark, og som kan ses som uttrykk for "en ny språkbevissthet i våre to naboland".

Ellers er det situasjonen for norsk språk - bokmål og nynorsk – sett i forhold til engelsk, som også Forskningsrådet ser som en hovedutfordring framover. Både på grunn av økt internasjonal samhandling, blant annet innenfor EUs forskningssamarbeid, og fordi det blir mer og mer aktuelt å kunne bruke utenlandske fagekspertter i søknadsvurderingsprosessene, krever Forskningsrådet nå stadig oftere at søknader leveres på engelsk. Dermed blir det svært aktuelt å få klarhet i hvilke overordnede mål som skal styre valg i konkrete situasjoner, og det melder seg spørsmål om hvilken instans som skal ha hvilket ansvar når det gjelder å ta vare på norsk språk framover. Vi vil altså gi støtte til det synspunktet at den nye institusjonen må ha dette som et svært viktig arbeidsfelt, både for å bidra til en levende offentlig debatt, synliggjøre nødvendige språkpolitiske problemstillinger, og bidra til best mulig grunnlag for framtidig politikkutforming. I denne sammenhengen vil Forskningsrådet peke på at den nye institusjonen bør få som oppgave, og settes i stand til, å ha aktiv samhandling med de aktuelle forskningsmiljøene. Slik kan man sikre at arbeidet bygges på kunnskap som fins, samtidig som man kan stimulere til videre forskning.

All post/e-post som inngår i saksbehandling, bes adressert til Norges forskningsråd og ikke til enkeltpersoner.

Stensberggata 26
Boks 2700 St. Hanshaugen
N- 0131 Oslo

Telefon 22 03 70 00
Telefaks 22 03 70 01
Org.No. 970141669

post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Dette må bety kontakt og utveksling med forskningen om norsk språk, vel å merke slik at man inkluderer flere fagfelt som arbeider med språk, språkbruk og språkutvikling. Dette kan for eksempel være psykologi, sosiologi, filosofi, medievitenskap og pedagogikk. Når det gjelder disse spørsmålene, slutter Forskningsrådet seg altså til hovedlinjen i departementets prosjektskisse.

Generelt vil Forskningsrådet peke på at tyngde, legitimitet og god samfunnsmessig forankring vil være nødvendige forutsetninger for å lykkes, samtidig som selve styringsorganet ikke bør gjøres for stort og tungdrevet. Når det gjelder institusjonens generelle legitimitet, vil vi understreke betydningen av en god mediestrategi og evne til å holde språkspørsmål synlig på ulike måter i mediene.

Forskningsrådets mer konkrete behov i forhold til den nye institusjonen vil først og fremst dreie seg om en type beredskap som Språkrådet også har nå: en instans hvor det er lett å få råd, hjelp og støtte i språklige spørsmål. Når det gjelder normering, vil det være en fordel om en for framtida kan sikre en viss stabilitet, det vil si ha hovedfokus på rettskrivingsendringer som får gjelde i relativt lang tid. I Departementets prosjektskisse nevnes også terminologiarbeid som en mulig oppgave. Forskningsrådet ser dette som et viktig punkt, og vil understreke at betydningen av at man tidligst mulig avklarer hvordan ansvars- og arbeidsdelingen skal være mellom den nye institusjonen og Standard Norge, når det gjelder utvikling av norsk fagterminologi og oversettelse av standarder.

Forskningsrådet vil stille seg positiv til samarbeid med den nye institusjonen. Hvordan dette best kan skje, må man naturligvis komme tilbake til når institusjonens ansvar og oppgaver er endelig bestemt. Vi vil håpe det kan dreie seg om et aktivt samarbeid i forbindelse med en norsk språkbank, en sak hvor Forskningsrådet har uttrykt sitt engasjement i en rekke andre sammenhenger. Videre ser vi muligheter for samarbeid om formidling av relevante forskningsprosjekter og forskningsresultater. Dette kan for eksempel dreie seg om å arrangere ulike typer møteplasser hvor forskere kan legge fram sin forskning for forskjellige målgrupper, og hvor en slik bidrar til debatt og refleksjon som både kan være relevant for den nye institusjonens språkpoltiske arbeid og ha mer allmenn interesse.

Med vennlig hilsen
Norges forskningsråd

Roy H. Gabrielsen
direktør
Divisjon for vitenskap

Torunn Haavardsholm
avdelingssjef